

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évesre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

CLUJ,

Strada Baron L. Pop 5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Meghalt a székelyek történetírója.

A magyar tudományos világnak ismét nagy gyászja van, ami minket erdélyieket is nagyon közelről érint, mert újra kidőlt a magyar tudomány egy erős oszlopa, disze: dr. Szádeczky-Kardoss Lajos egyetemi tanár. Nehány hónappal ezelőtt öccsének, dr. Szádeczky Gyula kiváló tudósunknak haláláról adtunk hírt, most pedig az idősebb testvér, Lajos, az Európa-szerte ismert és nagyrabecsült történetíró költözött el az élők sorából.

Szádeczky-Kardoss Lajos, épúgy mint Gyula nevű öccse, hosszú évtizedeken keresztül volt nagy hírű tanár az erdélyi tudomány-egyetemen, ahol a magyar, és főként az erdélyi történelem dicsőséges korszakait adta elő lendületes, színes, szép szavakkal. Tanítványai rajongva szerették mint tudóst is, de még inkább mint embert, aki nekik nemcsak lelkes tanáruk, hanem jóakaratu, pártfogó barátjuk is volt. Hivatása igazi magaslatán álló tanár volt, kire tanítványai mindig a legnagyobb hálával és szeretettel emlékeznek vissza.

Nagy volt mint ember és nagy volt mint történettudós is. Soha, még hosszú élete utolsó éveiben sem lankadt munkássága. Egész könyvtárat tesz ki, annyi értékes történelmi munkát írt. Számos, kiváló könyve közül minket, erdélyieket főképpen a *Székely nemzet története* c. műve érdekelt, melyben a székelyek eredetét, társadalmi és vitézi életét rajzolja meg, mintegy negyven évi szorgalmas adatgyűjtés után, olyan hiven és olyan szeretettel, hogy egy született székely sem árhatta volna meg szebben. E munkájában, más,

ferde állításokkal szemben, hiteles adatok felhasználásával igazolja, hogy a székelyek egy, a magyarral faji rokonságban lévő nép, mely az erdélyi részekben letelepedve a mai napig megőrizte sok ősi szokását és hűségesen védelmezte az erdélyi határokat a keletről jövő támadásokkal szemben. Ugyanez a büszke öntudat sugárzik ki a megboldogult

többi munkájából is, melyekben legnagyobb részben Erdély történelmének egyes fejezeteit írta meg ragyogó tollal.

Igy a székely határőrség megszervezésével foglalkozó könyvében élénk színekkel ecseteli az ősi jogaikhoz ragaszkodó székely nemzet hősiességét, sok sanyargatását, az emlékezetes mádэфalvi vérengzést, egy másik nevezetes munkájában azt a kort rajzolja meg, melyben Vitéz Mihály havasalföldi vajda a székelyek támogatásával Rudolf német császár és magyar király nevében elfoglalja Erdélyt. Rendkívül fon-

tosak voltak lengyelországi levéltári kutatásai, melyek során sikerült följutítani a lengyel-magyar kapcsolatokat, a régi híres lengyel-magyar barátságot, ami később politikai téren is nagy mértékben éreztette hatását.

Miután Erdélyből eltávozott, a szegedi egyetemen folytatta áldásos munkáját, ott is védőszárnyai alá véve az odavetődött erdélyi fiúkat, akiket szíve egész szeretetével pártfogolt. Pár évvel ezelőtt ment nyugalomba, de munkásságát azután is tovább folytatta, míg a reá oládkodó betegség megtörte testi erejét. Melegen érző szívét, nemes lelkét azonban még ez sem törhette

Dr. Szádeczky-Kardoss Lajos.

meg, hiszen még halála előtt pár héttel is a legnagyobb szeretettel és érdeklődéssel válaszolta meg az általa annyira szeretett Erdélyből érkezett leveleket.

A toll kihullott kezéből, szép, férfias, délceg alakja kidőlt, nemes szíve megszűnt dobogni. Lelke azonban Csaba vitézeinek útján Erdély felé szállott, örök figyelmeztetésül, hogy becsüljük meg nemzetünk multját, okuljunk belőle, mert csak így érdemelhetjük meg a szebb jövődőt!

Dr. Görög Ferenc.

Honnan indult el a haladás útja?

Az emberi haladás szédítő gyorsasággal halad előre. Tudósok számítgatják, hogy a következő évtizedek és évszázadok során milyen fejlődések fognak az emberiség életében beállani.

De azt is nagy buzgalommal kutatják a tudósok, hogy honnan indult el a haladás útja, milyen műveltségi fokon, milyen életmódot folytatókat folytatott az ősember. Ásatások során, sziklakon, barlangok falán főtmaradt rajzokról érdekes képeket állítanak össze az ősember életének egyes jeleneitől.

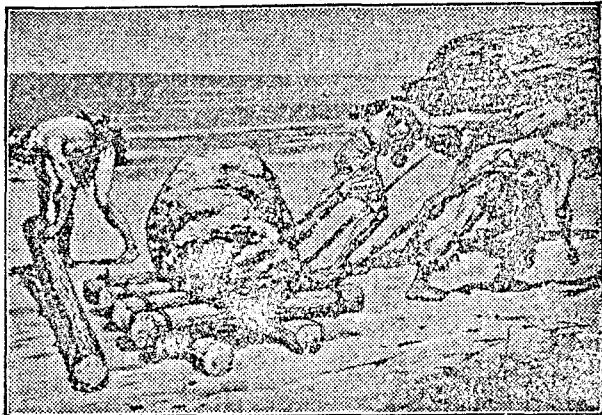
Mi is közlünk párat ezek közül a képek közül.

Egyik képünk azt ábrázolja, hogy az ősember hogyan vadászott a mamut nevű állatra. A mamut óriási állat volt, amely nem nagyon régen pusztult ki földünkéről. Ezelőtt 15—20 ezer évvel Európában hatalmas mamut-csordák legelésztek. A végén a föld északi részén Szibériában találtak utolsó menedékre. Itt sok mamut járt szerencsétlenül jég-hasadékba, vagy befagyott mocsarakba esve. A jégbe befagyott mamutok teste a

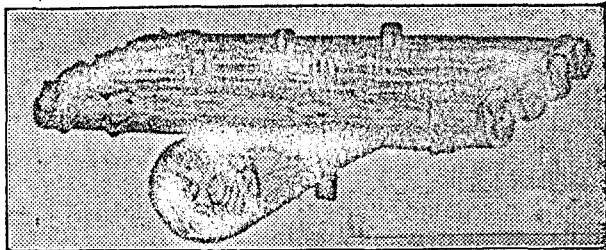
Ősember mamutra vadászik.

hideg következtében teljesen épen maradt. Több ilyen mamut tetemet találtak Szibériában. Ezekből sikerült egynek a bőrét olyan épen megmenteni, hogy a szentpétervári múzeumban mint kitömött állat látható. A jégkorszak embere vadászta a mamutot. Kezdetleges vadászeszközeivel

Kőszállítás fatörzseken.

természetesen nem merte megtámadni, azonban rejtett vermeket épített a mamutok útjainak környékén és vermekbe fogta el a hatalmas állatot. Képünkön bemutatjuk, hogy hogyan vadászott az ősember erre a hatalmas állatra. Ha a vadászat szerencsés volt, hónapokig el volt látva a

A kétkerekű szekér őse.

törzs élelmiszerral. Nagyon gyakran megtörtént azonban, hogy a vadászat nem sikerült, sőt gyászos vége is lett, mert a csordákban járó mamutok agyontaposták a merész vadászokat.

A következő képünk arra vet világosságot, hogy az ősember hogyan szállította az óriási nagyságu kődarabokat, amelyekből piramisokat, szörnyű vastagságu kőfalakat épített. Amint a kép mutatja, ezeket a rettenetes súlyú kőveket gömbölyű fatörzseken gurították tova. A törzseket, amint a teher tovább gurult róluk újra meg újra a tutajszerű alkotmány elé rakták.

A haladásnak nagyobb fokát mutatja a harmadik kép, amelyen a guruló fatörzs rögzítve van, úgy hogy az előtte és mögötte levő szögek között forgott. Ez a kezdetleges szerkezet már a kétkerekű szekérnek volt az őse.

Ha sorsunkat a külső politika magaslatáról nézik...

Vaida Sándor, Románia volt miniszterelnöke és külügyminisztere, szívesen beszél tréfálkozva életbevágó, fontos dolgokról. Vannak ilyen lelki berendezésű emberek, akik a maguk felsőbbségét azzal akarják bebizonyítani, hogy a dolgok, események, örömök és keserőségek jelentős voltát lekicsinylik. Néha magasabb indításból beszélnek könnyedén komoly dolgokról, amint a közmondás kifejezi: nevetve akarják megmondani az igazat.

Mit mondott közelebről a föntirt szellemen Vaida Sándor?

Egy magyar ujságíró előtt a magyarság és románság egymáshoz való viszonyáról nyilatkozott. A nyilatkozat velejében a következőket mondotta:

— A mostani európai helyzetet csak egy általános világfelfordulás változtathatja meg. Honnan indulhat ki ez a felfordulás? Két hatalom részéről: Oroszország és Németország felől. Ha Oroszország lép föl hódító gyanánt, akkor nemcsak a románokat nyeli el és olvasztja be, hanem a magyarokat is. A magyar paraszt a magyar osztályon, a román a román osztályon fog a bolsevizmus rendszere szerint dolgozni. Ha pedig a német kerekedik felül, akkor megvalósul a német hatalom kiterjedése kelet felé. Megint benne leszünk a csávéban magyarok és románok egyaránt...

Minden józan ember ítélete szerint nagyon találóan és világosan határozta meg Vaida Sándor a magyarság és románság helyzetét, más szóval — két fajnak egymásra utaltságát a világpolitika nagy ütköző pontján: a Duna medencéjében. Ahol mindakét fajt vagy

az orosz szorongatja, ha nem is közvetlenül, hanem szláv rokonsága útján, vagy a német az ország területén élő német nyelvszigetek útján.

A bizonyítékot Vaida nagyon helyesen állította fel abban a tekintetben, hogy a két faj életérdekei közösek, de vajjon a bizonyítékokból helyes tanulságokat von-e le?

Mert a szóbanforgó nyilatkozatban gunyos mosolygással végül is azt ajánlja, hogy a magyarok csak menjenek panaszaikkal Genfbe, amint hogy az abesszinek is odamennek. Értsd: a magyarok is csak annyi elégtételt és igazságot fognak Genfben találni, mint amennyit az abesszinek találtak.

De tréfán kívül, mi volna a két fajra nézve a helyes megoldás? Vaida itt már leszáll a világpolitika magaslatáról és a romániai magyarság helyzetének rendezésére ajánlja — a maga pártelveit, amelyekkel közelebről politikai körutjain annyi ellenérzést ébresztett a kisebbségek s első sorban a magyarság ellen s amelyek meggondolatlan fölvetésével annyi felelőtlen gyűlölködést szabadított rá a magyarságra!

A Vaida nyilatkozata nagy tanulságokat rejt magában számunkra. A főtanulság az, hogy mihelyt valaki magasabb nézőpontokból, mondjuk, a világpolitika szemszögéből nézi a dolgokat, világosan meglátja, hogy a román és magyar fajnak létérdeke volna az igazság alapján való együttthaladás. De mit várjunk a hétköznapi kis politikusoktól, ha Vaida sem tudja kisebbségi kérdésekben a belső politikát a külső politika követelményeihez alkalmazni?

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteletség biztosítását ide átadni
V B I Z T O S Í T Ó I N T É Z E T E

Külföld

A háború. Erős és elkeseredett harcok folynak Abesszínia északi harcterén s ezekben a harcokban mindkét fél súlyos veszteségeket szenvedett. Döntő eredmény bekövetkezését megállapítani azonban nem lehet, — az esős időszak bevezetésével — óriási esőzés állott be s ez megakadályozott minden további hadműveletet. Az olaszok szerint az abesszinek nagyon kegyetlenül háznak az olasz hadifoglyokkal. Így állítólag lefejeztek fogságba került két olasz repülő s levágott fejüket dárdára tűzve hurcolták körül a fővárosban, Addisz Abebában. Az abesszinek tagadják ezt az olasz híresztelést, de azt bizonyosnak kell tartani, hogy ők sem dolgoznak simán. Az pedig még bizonyosabb, hogy a háború mind nagyobb elkeseredéssel fog folyni, ha csak nem sikerül a béke.

A megtorlások. Amerika döntött abban a kérdésben, hogy hozzájárul-e az Olaszországba irányuló petroliumkivitel megtiltásához? Roosevelt elnök kapott megbízást a döntésre a törvényhozástól s ő úgy határozott, hogy Amerika nem csatlakozik a megtorló rendszabályokhoz. Egyben élesen elítéli azokat a diktátori vezetés alatt álló államokat, melyek „erőszakos fegyverekkel kívánnak keleti népeket kiművelni“.

Angliában komolyan számolnak Olaszország háborús lépésével a petroliumszállítás eltiltásának idejére. Ezért az angol kormány széleskörű katonai intézkedéseket tett a támadás elhárítására, még pedig a francia kormánnyal közösen megállapított terv alapján. Ez an-

nak bizonyítéka, hogy a két ország közösen fog eljárni Olaszország ellen.

Ezzel szemben mindjobban fokozódik a közeledés Olaszország és Németország között s ez nagy nyugtalanságot kelettesít Franciaországban, mert úgy érzik, hogy egy angolelles olasz támadás újabb világháborúra vezetne. Épen ezért a francia kormány lázasan dolgozik a béke megteremtésén és állítólag már a közel jövőben új békejavaslat kerül tárgyalásra.

A londoni értekezlet. A tengeri haderők egymás közti arányának megállapítására Londonban összegyűlt értekezlet elutasította a japániaknak az angol és az amerikai hajóhaddal egyenlő tengeri haderőt kérő javaslatát. Ezután az angol kormány úgy kívánta biztosítani a tanácskozás sikerét, hogy az egyes országok biztonságának megőrzésére szükséges hajóhad legkisebb mértékének megállapítását javasolta. Japán kiküldöttei azonban kifogásolták a kérdés ilyen alapon való rendezését is, úgy, hogy az értekezlet teljes sikertelenségével kell számolni.

Független Horvátországot!

külföldön élő horvátok nemzeti képviselője a múlt év november havának 30-ik napján Csikágóban hozott határozatában független és önálló Horvátország megalkotását kérte s ezt a határozatot a Népszövetséghez bevitte. A Népszövetség természetesen nem fog határozatot hozni a kérdésben, de ez nem fogja megakasztani a külföldön élő horvátok évtizedes munkáját.

Kommunisták a király mellett. A görög kommunisták hűséget fogadtak II. György királynak. Ezt az érdekes nyilatkozatot a kommunista vezérek magának a királynak jelentették be.

Nemzeti-szociálisták Egyiptomban. Egyiptomban is megjelent a nemzeti-szociálista párt, az alkotmány visszaállításának híveiből. Természetesen ők is egyenruhát fognak viselni. Különben most már komoly tárgyalások folynak az alkotmány visszaállítására s az angolokkal való egyenlőjogi együttműködés feltételeinek megállapítására.

Az erdélyi szervezett magyar gazdatársadalom egyetlen köz- és mezőgazdasági szaklapja az

ERDÉLYI GAZDA

az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos lapja. Szerkesztőség és kiadóhivatal: CLUJ, Strada A. Mureşan 10 szám.

A lapot az E. G. E. tagjai 60 lej évi tagdíj ellenében tagsági illetmény fejében kapják. Nem tagok részére is az évi előfizetési díj mindössze 80 lej. A lap megjelenik minden hó 1-én.

Lépjön be minden magyar gazda az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai sorába. Tagsági nyilatkozatot és mutatószámot az E. G. E. díjtalanul küld. úgyszintén gazdakörök alakításához szükséges részletes útmutatót is.

Belpolitikai hírek

Megtárgyalták általanosságban a jövő évi költségvetést. Az 1936—1937. évi költségvetést a kormány tagjai minisztertanács keretében tárgyalták meg. Az a vélemény alakult ki, hogy az új költségvetés nem lépheti túl a múlt évi költségvetés keretét. Csupán a hadfelszerelési minisztériummal tesznek kivételt. Ennek ugyanis különleges alapokat fognak rendelkezésére bocsátani.

Egyesül a két liberális párt?
A liberális párt erejét és így a kormány helyzetét is gyengíti az a körülmény, hogy a liberális párt kétfelé szakadt. Az ifju liberálisok legutóbbi gyűlésén szobakerült a két liberális párt egyesülésének kérdése. Az ifju liberálisok vezére, Brătianu György, kijelentette, hogy most szó sem lehet a két párt egyesüléséről. Ez a kérdés csak akkor kerülhet szóba, hogy ha a Tatarescu-kormány távozik.

Párisba utazott a pénzügyminiszter. Antonescu pénzügyminiszter Párisba utazott, hogy a román-francia pénzügyi egyezményt aláírja. A pénzügyminiszter elutazása előtt Ófelségénél jelent meg kihallgatáson. A kihallgatás alkalmával jelentést tett a királynak a román-francia pénzügyi egyezmény részleteiről.

Mihalache jósol. Lapunk előző számában közöltük, hogy az ünnepek alatt a Tatarescu-kormány távozásáról szóló hírek terjedtek el. Azt is közöltük, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert a Tatarescu-kormány helyzete ma is szilárdnak tekinthető. Ugy látjuk azonban, hogy a Bucurestiben keletkezett hírek újabb tá-

pot adtak az ellenzéki pártok jósainak, mert egymásután jelennek meg a pártvezetők arra vonatkozó nyilatkozatai, hogy a kormány távozni fog. Legutóbb Mihalache jelentette ki, hogy a kormány helyzete tarthatatlan és rövidesen meg fog bukni. A nyilatkozattal kapcsolatban különben Mihalache meglehetősen erős támadásban részesítette Tatarescut és kormányát.

A kormány siettetli a közigazgatási törvény megszavazását. Az új közigazgatási törvényjavaslat megszavazását a kormány nagyon sürgeti. Hír szerint az ellenzéki pártokkal egységet kötött a kormány, hogy az új közigazgatási törvény vitája alkalmával ne támasszanak nagyobb nehézséget a törvény megszavazása elé. Bizonyos azonban, hogy a kisebbségi pártok, különösen pedig a Magyar Párt nagy erőfeszítéseket fog tenni, hogy a kisebbségellenes paragrafusokat a törvényből töröltesse. Egyébként, bár a nemzeti párt a parlamenti vitát nem fogja elnyújtani, külön nyilatkozatban jelenti majd ki, hogy ha kormányra jut a párt, az új törvényjavaslatot megváltoztatja.

Végleges szakadás a nemzeti pártban. Közöltük lapunkban, hogy a nemzeti párt kebelében feldúló egyenlenségek miatt el-

elkerülhetetlenné vált a párt teljes átszervezése. Ugy látszik, ezek a hírek minden tekintetben valószínűek, mert a hír szerint Maniu legközelebb olyan kijelentést fog tenni, amely feltétlenül maga után vonja, hogy a nemzetipárt kétfelé fog szakadni, mert Maniu nem óhajt Mihalacheval együttműködni.

Közigazgatási értekezlet volt Braşov-ban. Juca alminiszter Braşov-ban értekezletre hívta össze az erdélyi megyefőnököket és polgármestereket. Az értekezleten több fontos közigazgatási kérdést tárgyaltak meg. Szóba került az új közigazgatási törvény életbeléptetésének kérdése is. A parlament legelőször az új közigazgatási törvényt fogja letárgyalni. Az alminiszter az új közigazgatási törvénnyel kapcsolatban a következő, nagyjelentőségű kijelentést tette:

— Február 5-ig az új közigazgatási törvényt kihirdetik és hogy életbeléptetése ne szenvedjen késedelmet, szükségesnek tartottuk mielőbb felvilágosítani a helyi közigazgatás vezetőit a törvénynek alkalmazási módját illetően. Ebben az értelemben adtam most utasítást a megjelent megyefőnököknek és polgármestereknek. Egyidejűleg érdeklődtem azokról a kérdésekről is, amelyek a költségvetési évvel kapcsolat-

**JÓ SAJTOT CSAK JÓ TEJOLTÓVAL
LEHET KÉSZITEN'.**

A „SCHWEIZI TEJOLTÓ“

nem romlandó, megbízható. — Vigyázzunk a névvel
Gyártja **EGGER & Co. R.-T. Vegyészeti gyár CLUJ.**

Ugyanott kapható a „**Sajtkészítés Kézikönyve**“
15 lei előzetes beküldése ellenében.

ban felvetődnek és tisztázásra szorultak, hogy ezáltal lehetővé váljék annak az eredményes tevékenységnek a folytatása, amelyet a kormány a helyi közigazgatás és gazdálkodás terén kifejt.

Két nagy kiadás. A minisztertanács legutóbb gazdasági kérdésekkel foglalkozva megállapította, hogy két nagy kiadási tétel fedezéséről kell gondoskodni. Az egyik a külföldi adósságok után esedékes kamatok összege, a másik pedig a hadiszállításokra szükséges költségvetési többlet. A minisztertanácson beható megbeszélést folytattak arra vonatkozólag, hogy milyen módon fedezék ezeket a szükségleteket?

Harera készül a nemzeti párt. A nemzetipárt több helyen tartott politikai gyűléseket. Ezeket a szónokok mindenütt harcot hirdetnek a Tatarescu-kormány ellen. A nemzetipárti politikusok szerint február döntő jelentőségű hónap lesz. Egyidejűleg az összes gyűléseken bejelentették a kormánybuktató harcot. Ezzel szemben a kormánypárt nagy bizakodással tekint a jövőbe. Ófelségének az újévi beszédéből azt következtetik, hogy a kormánypárt helyzete teljesen szilárd és egészen bizonyos, hogy a jövő évi költségvetés előkészítését és megszavazását a Tatarescu-kormány fogja végzni.

HÍREK

Szaporodnak az új előfizetők.

A Magyar Nép január elsejével tizenhatodik évfolyamába lépett. Örömmel kell megállapítanunk, hogy az új esztendőben máris nagyon sok új előfizető jelentkezett. Sok olyan előfizető, aki néhány évvel ezelőtt a rossz gazdasági viszonyok miatt a lapot lemondta, most újból megrendelte. Ezenkívül sokan jelentkeznek az új házasok közül, akiknek mint jeleztük, egy évig ingyen küldjük a lapot. Kérjük lapunk barátait, hogy igyekezzenek minél több új előfizetőt szerezni, mert minél több előfizetőnk lesz, annál több áldozatot tud hozni a Magyar Nép közérdekű ügyekért. Egyben közöljük, hogy azoknak, akik új előfizetőket jelentenek be, értékes könyvajándékot adunk. Minden előfizető után, ha az új előfizető tegalább egy fél évi díjat befizetett, egy ajándékkönyvet adunk, tetszés szerinti választásban a Magyar Nép könyvtárának könyvei közül. Kérjük tehát lapunk barátait, jelentsenek be minél több új előfizetőt!

Szigoru adóbeajtás kezdődik. A pénzügyminiszter szigorú rendeletet adott ki, hogy az adókat minden módon be kell hajtani. Adófizetési haladékokat csak azok kaphatnak, akiknek erre a minisztérium külön engedélyt ad.

Ki kell fizetni a nyugdíjat azoknak is, akiknek nincsen állampolgársági bizonyítványuk. Két Turda-i özvegyasszony ügyével kapcsolatban a Cluj-i revíziós bizottság nagyjelentőségű döntést hozott. A Turda-i özvegyasszonyoknak nem akarták nyugdíjaikat kifizetni, mert nem volt meg az állampolgársági bizonyítványuk. Igazolni tudták azonban, hogy a román hatalom átvételekor román területen éltek. A revíziós bizottság ítéletében kimondotta, hogy az özvegyasszonyok román állampolgároknak tekinthetők, mert itt laktak. A nyugdíj kifizetését tehát nem lehet megtagadni tőlük. A revíziós bizottság döntése általános jelentőségű és nagyon sok nyugdíjas helyzetére nézve jelent kedvező fordulatot.

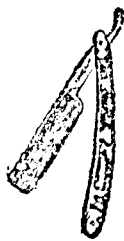
Új vasuti menetrend. A vasut igazgatósága, tekintettel arra, hogy mostanság a személyvonatoknál nagyon sok késés volt, elhatározta, hogy a vonatok menetidejét megnyújtja. Ezért új menetrendet készítettek. Az új menetrend január 10.-én lépett életbe.

Figyelmeztetés! Könyvosztályunk arra kéri olvasóinkat, hogy 100 lejen alóli rendeléseknél saját érdekükben előre küldjék be a pénzt és a postautalvány szelvényére írják a rendelést. A postautalvány ára 3 lei, a portó 200 lei-ig 3 lei, összesen 6 lei. Így megmarad a megrendelő lev. lapra kiadott 3.50 lei és a 20-25 lei portó, összesen tehát 20-25 lei takarítanak meg maguknak. Különösen feltűnő ez mikor 12-15-18 lejes füzetkét, szindarabot vagy éppen 5-6 lejes isk. nyomtatványt rendelnek. Tanácsos a rendelésnél jelezni azt is mit kérek, ha az eredeti kifogyott volna a kiadónál is, továbbá, hogy az esetleges utánrendelést megvárják-e?

Kun Mátvás Fia Rt.

CLUJ, Calea Marechal Foch Nr. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve, modern technikai berendezéssel és duan felszerelt raktárral állunk nagyra becsült megrendelőink szolgálatára. Specialisták vagyunk: **acélárukban, látszerészetben, borolva fősörülésben, orvosi műszerek javításában.**

Holdfogyatkozás. Január hónap 8-án teljes holdfogyatkozás volt. A holdfogyatkozás naplemente után kezdődött. Ahol nem borították felhők az eget, sokan gyönyörködtek a szép természeti lüteményben.

„Rákóczi-pénzt“ vertek Magyarországon. A Rákóczi-ünnepségek emlékére a magyar kormány két pengő értékű „Rákóczi-pénzt“ veretett. A pénz egyik oldalán Rákóczi képe, másik oldalán pedig a magyar korona látható.

Visszahelyezik részben állásaikba a Timișoara-i magyar tisztviselőket. Timișoarán elégtelen román nyelvtudás címén több, mint száz megyei és városi tisztviselőt bocsájtottak el. A Magyar Párt több ízben tett lépéseket az elbocsájtott tisztviselők visszahelyezése érdekében. A belügyminiszter most úgy rendezkedett, hogy azokat a tisztviselőket, akik hatos és hatosnál jobb osztályzatot nyertek, helyezték vissza állásaikba.

A Népszövetség elé kerültek az oroszországi egyházi üldözések. A protestáns egyházaknak a kommunizmus elleni harc érdekében létesített szövetsége ülést tartott Hollandiában. A szövetség tiltakozott az oroszországi vallási üldözések ellen és határozati javaslatot készített, amelyben arra kéri a Nemzetek Szövetségét, hogy az oroszországi vallásüldözéseket akadályozza meg és járjon el Oroszország ellen.

Háborus aknát találtak a Fekete-tengerben. A világháboru robbanószerei még most is sok szerencsétlenséget okoznak. Nagyon gyakran kell hirt adnunk szomorú halálos szerencsétlenségekről, amelyeket háborus gránátok okoznak. Leg-

utóbb a Fekete-tengerben találtak tengeri aknát. A veszedelmes hadiszert partra húzták és megállapították, hogy orosz eredetű akna, amely a világháboru idején került a Fekete-tengerbe.

Ötven székely munkást bocsátott el a vasút. Sft.-Gheorghe városban a vasut az ősz folyamán ötven vasuti munkást rendelt fegyelmi vizsga elé. A munkásokat most azon a címen, hogy a román nyelvet nem beszélik megfelelő módon, elbocsátották állásaikból.

Farkasok garázdálkodnak Treiscaune-ban. Nyáron a medvék és vaddisznók tartják rettegésben a kárpátalji vidékeket és most, a tél beálltával a farkasok pusztításáról kapunk hírt mindenünnen. Legutóbb Covasnan a Perdi-gyár szomszédságában támadtak meg öt lovat, amelyeket egy pásztor őrizetére bízta a gazdák. A pásztor csak úgy tudott megmenekülni, hogy egy közeli kutgémjére mászott fel. A farkasok egy kétéves csikót leterítették. Ugyancsak Covasnan Potecă karámjában garázdálkodtak a farkasok. A juhok közé ki sem mert menni a gazda, amíg a farkas-csorda odébb nem állt. Ugyancsak ilyen hírek jönnek Zabala és Ghelinte községekből is. Az erdőmenti falvak határában még késő reggel is lehet farkasokat látni.

Új könyvek.

„Ivánovics Mária“. Sárközi Lajos magyar hadifogoly szerelmi történetét tárgyalja ebben a könyvben Sarkady N. M. Miklós, Színhely: Oroszország egyik déli csücske, a Fekete tengerbe nyúló Krim-félsziget, ahol évszázados keretek megszokottságában él a kozák nép, távol a nagy birodalom központi életétől, de közel a tengerhez: a messzeségbe tárulkozó szabadsághoz. Am a kis félsziget csendes életét egyszerre megzavarják az ország belsejéből mind sűrűbben érkező vérfagyaláló hírek, melyek a szörnyű testvérharcról, a proletárforradalomról hoznak nap-nap után újabb és újabb részleteket. Egy napon aztán ágyudörgés rázza fel a vidék esendőjét: a hírekből közvetlen valóság lett, a nagy orosz vértenger idáig loecsanította vérhabos hullámain. A kozákok, mint a régi cári uralom legmegbízhatóbb hívei, természetesen ellenszegülnek s ideig-óráig sikerül is nekik visszaverni az egyelőre csak elszórtan jelentkező forradalmi erőket. De a régi nyugalmat helyreállítani nem tudják többé s pillanatnyi szélcsend csak még nagyobb viharok elkövetkezését sejteti...

Ebben a fojtott, nehéz levegőben bontakozik ki Sárközi Lajos és Ivánovics Mária, illetve Olga szerelme, kései párhuzamosaként egy másik korábbi szerelemnek, melynek hőse Iván Ivánovics, Mária és Olga apja, a kozákok ezredese volt. Érdekes, fordulatosan vezetett mese keretében mutatja be a szerző a rokonszenves magyar fíu sorsát, átfogó pillantást vetve a többi magyar hadifogoly ottani életére is, mindad-

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

dig, míg a két fiatal, — az apa és Olga halála után — végre megtalálja egymást. Az ember lebilincselve olvassa a léleményesen egybeszótt részleteket és amikor leteszi kezéből a könyvet, érzi, hogy amellett, hogy tanult is egyet-mást, jól szórakozott.

A regény írója, Sarkadi Miklós, gazdálkodással foglalkozik Carei-Mare városa környékén. Művében kiváló írói tehetségről tesz bizonyosságot. Szép megnyilatkozás volna a magyar gazdák részéről, ha az érdekes könyvet minél többen megrendelnék s ezzel gazdatársuk érdemét elismernék. A könyv különösen érdekelheti azokat, akik a hadifogság súlyos szenvedéseit átéltek. Sarkady Miklós könyve lapunk utján is megrendelhető 55 lejtért.

Dózsa Endrének, a kiváló erdélyi írónak most megjelent regénye *Egy új világ felé* kapható a Minerva Rt. könyvkereskedésében, Cluj, Str. Regina Maria 1. szám. Ára 50 lei. Az író regényében a régi magyar világot átviszi a mostani lázas, forrongó időszakba.

Halmos Andor, a székely főnemes és Drăgan Octav a székely asszony és román körjegyző ügyvédjelölt fia az egész életén át kölesönös szeretetben törekednek az Új világ felé. A regény női alakjai, az orosz tábornok medika lánya és Askelits Margit postás kisasszony a világháború hullámjain egyik Magyarországra, a másik Szibériába vándorol. A végén Halomfalván mindnégyen megtalálják az óhajtott boldogságot.

Régóta érzett nagy hiányt pótol **Földes Zoltán: Mennyei kis kert** című imádságos könyve, amelyet a róm. kat. ifjúság és a nép számára állított össze. Az imádságos könyv gazdag tartalma a következő: I. Általános imádságok. II. Parancsolatok és főigazságok. III. Különlélelmények. IV. „Uram, maradj velünk.“ V. A szentolvasó (rózsafüzér). VI. Szentgyónás és szentáldozás. VII. A szentmise. VIII.

Keresztútja. IX. A két passzió. X. Litániák és karénekek. XI. Szent énekek. XII. A minisztrálás módjai. Az imádságos könyvet az egyházi főhatóság engedélyezte. A könyv ára nagyon szép fekete kemény kötésben: 30 lei. Póztai szállítás esetén előre beküldendő vagy készpénzben, vagy bélyegben 36 lei (6 lei a póztai portó költség). Megrendelés küldendő: Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-hoz, Cluj, Str. Baron L. Pop 5. szám.

Ingyen patika.

Ezt a címet is adhatta volna dr. Páter Béla szerző annak a kiváló könyvnek, amely „*Csodálatos Gyógynövények*“ címen, mint a „Magyar Nép“ kiadványainak 51. füzeté jelent meg. Dr. Páter Béla neve olvasóink előtt ismeretes, mert lapunkban és naptárainkban nagyon gyakran ir hasznos cikkeket a nálunk gyűjthető gyógynövényekről. Dr. Páter Béla munkássága minden tekintetben áldásosnak nevezhető, mert cikkeiben olyan hasznos tanácsokkal szolgál, amelyeknek mindenki hasznukat veheti. Jellemző, hogy dr. Páter Béla igazgatónak a Magyar Népből megjelent tanításai annyira népszerűekké váltak, hogy előfizetőink hétről-hétre küldenek be a hálálkodó leveleket amelyekben valamely Páter Béla által ajánlott gyógynövény csodálatos gyógyító hatásáról számolnak be. Dr. Páter Bélának ez a munkássága különben nemcsak nálunk ismeretes, hanem a gyógynövények gyógyító erejének kutatása terén szerzett érdemeit mindenütt ismerik e világon. Az is köztudomású, hogy a Páter-féle gyógyító teákat gyógyszerházakban árulják

és nagyon sok ember köszönheti egészségét annak, hogy ezeket a teákat használta.

A most megjelent könyvében a legértékesebb és leghatásosabb nálunk gyűjthető gyógynövényeket ismerteti, hozzáfűzve minden növényhez azt, hogy milyen betegség ellen használható fel legeredményesebben és hogy hogyan kell elkészíteni a gyógyító teát. Azok az olvasóink, akik eddig is figyelemmel kísérték a Magyar Népnek ezirányú munkásságát, most meglepedéssel állapíthatják meg, hogy egy könyvben sikerült kiadnunk dr. Páter Béla hasznos tanácsait. A könyv ára 15 lej és a portóköltség. Megrendelhető a Magyar Nép kiadóhivatala utján.

Nem engedték be a magyarországi filléres vonatot. Január 5-én Magyarországról filléres vonatot akartak indítani Romániába. A román kormány a filléres vonat utasainak nem adott beutazási engedélyt. Ezért a filléres vonatot nem indították el Magyarországról.

Az ital áldozata. Bokor Mária Baia-Mare-i lakos évek óta túlzott mértékben fogyasztotta a szeszes italokat. Az ünnepek alatt egy hélig ivott egyfolytában. Egy reggel halva találták rá az asztal mellett. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az asszonyt a szeszes italok mértéktelen fogyasztása ölte meg.

Mindenkinek tudnia kellene, hogy rheumás és köszvényes bántalmaitól vagy fofájástól hamar és olcsón szabadulhat, ha *Togal-t* szed. *Togal* oldja a húgysavat, az emberi szervezetben képződő ezen mérgező anyagot a széklet által gyors és tartós gyógyulást érhetünk el.

Ciatosig, 1935. dec. 8.

Tekintetes

MINERVA Biztosító Részvénytársaság

Cluj.

Ezennel hálás köszönetet mondok a Minerva Biztosító R.-T. tek. Igazgatóságának, hogy a múltban elszenvedett súlyos tüzkárom alkalmával, bár az esedékes díjat a lejárát után 5 hónap múlva sem bírtam megfizetni, a tüzkárommal szemben nem élt azon jogával, hogy elutasítson, hanem kársegély címen elszenvedett nagy káromban jelentős összeggel segítségemre volt.

Előttünk, mint tanuk előtt:

Gergely Mihály s. k.

Pál Lajos s. k.

Alázatos tisztelettel:

Pál Márton s. k.

Templomrablás Botoşani-ban.

A Botoşani-i görögkeleti templomba rablók hatoltak be, felcsizitették a perselyeket, elvitték azokból a pénzt és elrabolták az értékes kegyzsereket. A vizkereszt napján történt lemplomrablás nagy megdöbbenéssel töltötte el a híveket.

Mamut csontvázat találtak Dobrudzsában. A Dobrudzsában levő Turda község mellett a mamut nevű ősvilági állat csontvázat találtak meg. A csontvázat Bucureşti-ben fogják felállítani. A csontváz öt méter magas lesz. A mamutról és a mamutot vadászó ősemberről képes cikket találnak olvasóink lapunk mai számában.

Halálos elgázolás. Vinţul de Jos állomás mellett a gyorsvonat elgázolta Czako Lajos vasuti munkást. A szerencsétlen munkás, akit szolgálatban ütött el a vonat, azonnal meghalt.

Tájékoztató az aiudi ref. tanítóképző-intézetben 1936. évi február 1-től április 30-ig rendező kántortanfolyamra vonatkozólag. Alulírt igazgatóság mindazokkal, akiket érdekel, tudatja, hogy az erdélyi ref. egyházkerület állandó Igazgatótanácsának engedélye alapján, 1936. évi február 1-től április 30-ig rendkívüli kántortanfolyam és ezt bezáró kántorképesítő vizsgálat fog tartatni a Bethlen-kollégium tanítóképző intézetében, amelyen részt vehetnek olyan ref. vallású férfiak, akiknek legalább 4 elemi osztályu tanulmányi végzettségük van, legalább 1 (egy) évi segédkántori szolgálattal rendelkeznek és az egyházközségük lelkészétől, valamint az illetékes ref. esperestől a felvételekre ajánló levelet tudnak felmutatni. A tanfolyam megtartásához legalább 10 jelentkező szükséges. A tanfolyam díja az erdélyi ref. egyházkerülethez tartozó jelölteknek 1000 L, más egyházkerülethez tartozóknak 2000 L., mely összegből legfeljebb 30%-ig arra érdemes jelöltek elengedést is kaphatnak. A vidéki résztvevők ellátásáról külön díj, körülbelül havi 760 L.

ellenében kíván a vezetőség gondoskodni. A tanfolyamra való részvétel harmoniumjátékból teendő felvételi vizsgálathoz is kötve van, amelyen a harmoniumjátékból való elemi ismeretekről kell bizonytságot tenni. A felvételi folyamodványok 1936. évi január 20-ig az aiudi ref. tanítóképző-intézet igazgatóságához adandók be. A tanfolyamra vonatkozó részletes tudnivalók a Ref. Szemle 1930. évi szept. 30-iki számában olvashatók, mely lap bármely ref. lelkészi hivatal irattárában meg van. Aiud, 1935. december 31. A tanítóképző-intézet igazgatósága.

Ezerszer szemben a halállal. A világ legvakmerőbb artistájáról pompás illusztrált cikket közöl a *Délitáb* új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Remek képes rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, pompás színházi beszámolókat, pletykákat, nagyszerű filmrovatot, több mint száz képet és számtalan érdekességet talál az olvasó a kiűnő színházi képeslapban.

A „Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lel.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Utmutató a kisgazda főbtermeléséhez.

A termőföldben víz és levegő is van.

A legszárazabbnak látszó termőföldben is mindig van víz, mert a teljesen kiszáradt földben már nincsen élet. A növényeknek nagy szükségük van a talajban levő vízre, mert szervezetük háromnegyed része vízből áll, amit mind a földből vesznek fel. Tudósok kimutatták, hogy a buzanövények egy mázsa buza előállítására ötszáz hektoliter vizet vesznek fel és párologtatnak el. Ezeket tudva, megértjük, miért olyan fontos a talajművelést úgy alkalmazni, hogy a lehullott csapadékot földünk el tudja raktározni.

Lássuk, hogyan fordul elő a víz a földön és mi történik a lehullott csapadékkal!

A lehullott eső és hóviz egyrésze lefolyik a mélyebb helyekre, a patakokba s onnan tovább a folyókon át a tengerbe, a másik része beszívárog a földbe. A talaj összetétele olyan, mint a kockacukoré, vagyis apró csövecskékből áll. Ha a kockacukor egyik sarkát vízbe mártjuk, akkor lassan az egész cukor átnedvesedik, mert azokon a finom hajszálcsöveken felszivódik a víz. Ugyanesak átnedvesedik a kockacukor, ha a felső részére vizet csepegtetünk, csak akkor felülről lefelé halad a nedvesség. Így van ez a mi áldott cukrunkkal, az anyafölddel is. A leesett csapadék felülről lassanként leszívárog az alsó rétegbe, egészen odáig, míg vizet át nem bocsájtó agyag vagy kőrétegre talál, ahol összegyűl. Amikor a föld felülről nem kap nedvességet, akkor az alsó raktárhelyiségből alulról felfelé kezd szivárogni a víz, hogy nedvességgel lássa el az életet adó növényeket.

Azt a felgyülemlett vizet, amelyet az alsó agyag vagy kőréteg nem bocsájt át, talajviznek nevezzük. A talajviz egyes helyeken már félméter mélységben jelen van, más helyen még 15 méter mélységben sem található meg. A nagyon magasan álló talajviz káros a növényekre, mert ha a gyökér vízbe ér, úgy néhány hétig bírja csak ki, azután elpusztul. A nagyon mélyen fekvő talajviz sem kívánatos,

mert nagyon mélyről nehezen tud felszívároggni a víz és nagyon száraz években ezért pusztul el sok növény.

A talaj apró szemcsékből áll, amely szemcsék között vannak homokszemek, levegő és víz. Minden ilyen talajszemcse vékony, szemmel nem látható vízréteggel van körülvéve és azok egymással összeköttetésben vannak. Természetesen ezek a vízártyák nem egyenes csövek alakjában vannak összeköttetésben, hanem zeg-zugos, keskenyebb és szélesebb hálózatban, amin azért a vízszállítás úgy alulról felfelé, mint felülről lefelé állandóan működik. Minél szárazabb a felső talaj, annál nagyobb munkában vannak ezek a szemcsék közötti vízcsepecskék, mert mind mélyebbről és mélyebbről kell szállítaniok a feltalajhoz a vizet. Így pótolja a föld azt a nedvességet, ami elpárolog és amit a növények gyökerei felvesznek.

Fontos szerepe van a talajviznek a növények sóellátásánál is. A víz oldja fel a talajban levő különböző sókat és a vízzel szállítódik a növény különböző részeibe, ahol azok lerakódnak.

A víz nem egyforma mennyiségben van elosztva minden talajban, mert az agyagos talajok több vizet tartalmaznak, mint a homok talajok, ezért a homokon hamarabb is kiszárad a növény, ha tartós szárazság van, mint az agyagos földön.

A növényélet megindulásához a talaj bizonyos fokú felmelegedése szükséges. A föld felmelegedését nagyban befolyásolja a talaj víztartalma. Minél több víz van a talajban, annál nehezebben melegszik fel, mert a víz felmelegedéséhez ötször annyi melegre van szükség, mint a föld felmelegedéséhez. Innen van az, hogy a nedvesebb agyagtalajok sokkal később melegednek át, mint a homoktalajok és ezért nevezik az agyagos talajokat hideg talajnak, a homokost meg meleg talajnak. Magától értetődik, hogy a meleg talajon a mag hamarabb csirázik, a növény gyorsab-

ban fejlődik és hamarabb érik be, mint a hideg talajon.

Amint láttuk, a talajban lévő víz hasznosan és károsan tudja befolyásolni a növényeink életműködését. Az a kérdés, tudjuk-e szabályozni a talaj vizeitartalmát?

A földünk vizeitartalmát a talajműveléssel tudjuk szabályozni. Ha a földünk felszínét felszántjuk, felássuk vagy megkapáljuk, úgy azon a csapadék könnyen beszivárog és nem engedi a vízvártyák által szállított vizet elpárologni, mert a talajműveléssel a föld alsó és felső rétege közötti összeköttetést megakadályoztuk, a víz csak a megművelt részig emelkedik, vagyis ahol a növényzet gyökere van. Rendszeres kapálással a növények részére nagyon sok vizet tudunk a talajon visszatartani.

Allításom bizonyítására például hozom fel az idei négyzetes művelésű kukoricaföldünket, amelyet lóval és kézzel összesen ötször kapáltunk meg. Míg a szomszédos földeken a nagy szárazság miatt a kukorica levele fonnyadtan sodródott össze, addig a többször kapált kukorica bujázódon fejlődött és szép nagy csöveket termelt.

Érdekes eset történt kaliforniai híres gyümölcstermő vidéken. Egy nagyon száraz nyáron, két egymásmellett lévő, egyforma talaju gyümölcsösben, az egyik gazda fái mind kiszáradtak, a szomszéd fái pedig gyönyörűen fejlődött zöld lombozatuk voltak és szép termést hoztak. A kárt vallott gazda egy híres egyetemi tanárt hozatott ki birtokára, aki nagy meglepetésére megállapította, hogy a szomszéd gyümölcsöse azért nem száradt ki, mert az a gyümölcsösét felásatta és ezáltal a csapadékdús évszakban annyi vizet tudott raktározni, hogy az bőségesen kitartott a száraz nyáron, míg a fel nem ásott birtok földje mind elpárologtatta a vizet és azért száradtak ki a fák.

A kertészek szalmát vagy falevelet hirtelen takarónak a földre és azzal védik a talajt a kiszáradástól.

Amint láttuk, az ásással, kapálással és boronálással a talaj víz tartalmát tudjuk rak-

tározni, most tanuljuk meg, hogy milyen módon tudjuk elősegíteni a felesleges víz elpárolgását.

Ha az eldolgozott földünkön nehéz hengert vontatunk, akkor a talaj szemcséket és ezzel együtt a rajtuk lévő vízvártyákat egymáshoz közelebb hozzuk, az egymásközi összeköttetést elősegítjük és ezáltal a víz az altalajból a felszínre szivárog, ahol elpárolog. A hengereléssel tehát a talajt kiszáritjuk. A tudatlan gazdának a kezében kétélű fegyver a henger, aminek a használatával sokszor kárt csinál. A hengert akkor használjuk, amikor a szárazság miatt hiányzik a feltalajban az elvetett mag csirázásához szükséges nedvesség. Ilyenkor a hengerrel elősegítjük a talaj vízszállító képességét. Mihelyt a növény akkorára nő, hogy a boronálás már nem árt, úgy azonnal boronáljunk, vagyis zárjuk el az elpárolgás utját.

Az olyan földeket, ahol a talajvíz nagyon magasan van, ott a felesleges víz elvezetésére árkolást csinálunk, vagy a költséges alagcsövezést kell alkalmaznunk.

A talajszemesék között és a nagyobb morzsák között lévő üregeket a vizen kívül a levegő is kitölti. Ez a levegő a növények táplálkozásával, illetőleg a növények életfolyamataival szoros kapcsolatban áll. A levegőre szüksége van a gyökérnek, mert az is lélegzik, anélkül nem képes élni, de szüksége van a talajban lévő levegőre a baktériumoknak is, amelyek a növények részére szükséges tápanyagokat fejlesztik. A talaj levegőhöz jutását vagy szellőztetését a rendes talajműveléssel segítjük elő.

Bodor Kálmán.

Olvassátok a „KELETI UJSÁG”-ot, Erdély magyar napilapját!

Dobozba zárt napsugár.

A télire eltett forró nyár napsugarának nevezhetjük a Pekk-et, a tudománynak e csodálatos felfedezését, mely nemcsak háziállataink, hanem még a pekkezett tehén tejével itatott gyermekeink egészségét is bámulatos eredménnyel szolgálja.

Saját háztartás részére tartott tehénnel etessünk naponta 30 gr. Pekk-et. A Pekk-ben foglalt vitaminok átmennek a tejbe s ha gyermekünkkel ilyen tejet itatunk, úgy az igen erős csontozatu, betegségekkel szemben ellenálló lesz és fejlődése is szemmel láthatóan javul.

Az 6sdi hizlalási mód szerint a mangalicásüldőt 10—18 hónapos korában fogták hizóba, így csak 24—26 hónapos korában érte el a 190—200 kg. élősúlyt.

Ma már Pekk és Futor-nak 6 héten át tartó rendszeres adagolásával „express” hizlaljuk a választási malacot, mely már 10—18 hónapos korában eléri a 190—200 kg. élősúlyt.

Egy kerek évet takarítunk meg tehát az „express” hizlalási eljárással, Pekk és Futor-nak adagolásával.

Ezenkívül a Pekk elmulasztja a csontozat fejlődésének hibáit (angolkór, losántulás), növeli a magzatot, az ujszülött súlya nagyobb. Megszünteti az angolkór okozta bőrbajokat, a kimarást, a tárgyak rágását. Fertőző betegségekkel szemben a pekkezett állat jóval nagyobb ellenálló képességgel bír.

Gazdanapok Clujon. Az Erdélyi Gazdasági Egylet február hó 16—22. napjain Clujon, az egyesület székházában gabona, vetőmag kiállítást és vásárt rendez. A termelés egyik legfontosabb tényezője a vetőmag minősége, mert az elvetett mag

tulajdonságai átöröklődnek és az értéktelen, gyenge minőségű, rossz vetőmagból termést is csak ilyenét várhatunk. A jól bevált, kitenyészett, sőt nemesített, vagy aklimatizált vetőmag után, megfelelő ápolás mellett a termés minősége és mennyisége egyaránt fokozható. Ma már minőségi termelésre is kell törekednie a gazdának és az E. G. E. vetőmag kiállítása épen azt a célt szolgálja, hogy a jó vetőmagot termelő gazda találjon piacot terményei számára és a jobbat vásárolni óhajtó gazda számára könnyen hozzáférhető legyen a jobb vetőmag. Az E. G. E. kiállításán a vetőmagvakon és gumókon kívül mezőgazdasági gépek, eszközök, anyagok, növényvédelmi szerek, műtrágyák stb. is kiállíthatók. Az egyesület a tagjaitól helydíjat nem igényel. Az egyesület évi tagdíja mindössze 60.— lei, amelynek ellenében az egyesület hivatalos lapját is megküldi tagjainak. A beküldött minták díszes üvegekbe helyezéséről és feliratainak elkészítéséről az E. G. E. Növénytermelési és Értékesítési Szakosztálya díjtalanul gondoskodik. A bejelentések február hó 10-ig küldendők be az E. G. E. titkári hivatalához (Cluj, Str. A. Mureşan 10.).

Megjelent az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára, Török Bálint E. G. E. igazgató szerkesztésében. A naptár dióhéjban felöleli a mezőgazdaság és állattenyésztés összes tudnivalóit. Külön fejezet foglalkozik részletesen a gyümölcsfák védelmével és ápolásával, mely minden e kérdéssel kapcsolatos tudnivalókat magában foglalja. A naptárt közel 100 ábra díszíti. Külön iskolai fali táblának is használható, összeállításban gyö-

nyörű ábrákon mutatja be a naptár a gyümölcsfák kártevő rovarait, az általuk okozott károkat és a falitáblán a védekezési módok és anyagok is részletesen ismertetve vannak. A naptár ára 20.— lei. Megrendelhető: Cluj, A. Mureşan 10. sz. alatt az összeg és postai portó bélyegeken való beküldésével is.

A méhészek nem fizetnek kereskedelmi adót. A satumerei mezőgazdasági kamara közlése hirtette a pénzügyminiszter rendeletét, amely szerint a földbirtokosoknak a méhészetből származó jövedelem után, tekintettel arra, hogy ez az ágazat is a mezőgazdaság körébe tartozik, nem kell kereskedelmi adót fizetniük. Ha azonban a méhészetet valaki bérelt földön kereskedelmi cézzal folytatja, akkor az illetőnek kereskedelmi adót kell fizetnie.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület 1936. évi február hó 4-én délután 5 órakor Clujon, az egyesület Mureşan-u. 10. szám alatti hivatalos helyiségében rendez évi közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel ezúton is meghívjuk.

Gazdasági előadások Turda és Alba-megyékben. Az Erdélyi Gazdasági Egylet téli vasárnapi falusi gazdasági előadás sorozatát az ünnepek után újból megkezdte és legutóbb előadásokat tartottak Ráss Károly gimnáziumi tanár, Török Bálint EGE. igazgató, Seyfried Ferenc EGE. gyakornok és Kiss Jenő Chiend, Badeni, Uioara és Vinţul de sus községekben. Az előadásokat minden községben nagy számban hallgatta az érdeklő gazdaközönség és mindenütt azt a kívánságát fejezték ki a magyar kisgazdák, hogy minél sűrűbben ismételnék

PIAC

Megakadt a kukoricaszállítás
Magyarország felé.

Közöltük lapunkban, hogy Magyarország Romániától nagymennyiségű kukoricát vásárolt. A kukorica Magyarországra való szállítása meg is indult, nemsokára azonban különböző nehézségek miatt a szállítmányok elküldése megakadt. A Nemzeti Bank ugyanis nem akarta a külföldi szállításra jogosító tanusítványt megadni, ezenkívül azt kívánta a magyar vásárlóktól, hogy a román Nemzeti Bank által megállapított pénznemekben fizesse ki a vételárat. Ezek a feltételek azonban a magyarországi vásárlók számára elviselhetetlenek voltak, mert annyira megdrágították a kukoricát, hogy azt nem tudták Magyarországon haszonnal értékesíteni. Ezért a magyarországi vásárlók a budapesti tőzsdetanács előtt a romániai szállítók ellen pert indítottak. Hír szerint ezer vagon kukorica üzleti haszná miatt perelik a romániai kereskedőket.

Tovább drágul a buza.

Közöltük lapunkban, hogy a karácsonyi ünnepek tájékán a gabonapiacon nagy áremelkedés következett be. A drágulási folyamat tovább tart, azonban vidékenként különbözőképpen nyilvánul meg. Így például Erdély több fogyasztó központjában nagyon különböző ára van a búzának. A jelekből mégis arra lehet következtetni, hogy a buzakészletek fogytán vannak és ilyenformán számolni lehet azzal, hogy a buza ára és ezzel párhuzamosan a többi gabonaneműek ára tovább is emelkedni fog.

Piaci árak Cluj-on.

A cluji gabonapiacon, mint Erdély legtöbb nagyobb fogyasztó központjában, a gabona ára rohamos emelkedésnek indult. Az áremelkedés különösen a kenyérmagvagnál, tehát a búzánál és kukoricánál volt jelentős. A jóminőségű búzát mázsánként 500 lejre felüli árban vásárolták. A kukorica ára mázsánként 320 lej volt. Kisebb mértékben áremelkedés tapasztalható az árpanál és zabnál is.

Ezzel kapcsolatban a Cluj városi ármegállapító bizottság a nullás liszt árát 11 lejre emelte fel kilónként. A kenyér ára különböző minőségeknél kilónként 1 lejfelé emelkedett.

Piaci árak a Bánságban.

Buza 500, kukorica 310—315, zab 360, rozs 360, árpa 310, tökmag 725, napraforgómag 470 lej mázsánként.

Piaci árak Carci-ben.

Buza 440—450, rozs 300—310, árpa 300—320, kukorica 320, zab 300, búkköny 520, napraforgó 450—460 lej mázsánként.

Szindarabok
műkedvelőknek!

leány- és legényegyesületeknek, iskolás gyermekeknek nagy választékban a

„MINERVA“-nál

Cluj, Str. Regina Maria No. 1.

Kérjen árjegyzéket!

meg az egyesület ezeket a gazdasági, kultura fejlesztése és terjesztése érdekében álló tudományos alapon, népies modorban tartott szakelőadásokat. Az egyesület ez évben főleg a gyümölcsstermelés fejlesztése és gyümölcsfa védelemre, valamint a kukorica négyzetes művelésének közismertté tételére fekteti a súlyt ezeknek az előadásoknak a kapcsán.

Borkiállítás Tárna-Micamegyében. A Tárna-Micai bortermelők Diciosánmartinban borkiállítást rendeznek. A borkiállításon a megye legjobb termelői vesznek részt és így kilátás van arra, hogy a borkiállítás a legteljesebb siker jegyében fog lezajlani.

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet alakul Covasnan. Okulva a multak keserves tapasztalatain, egyre több vidék ébred rá a szövetkezeti alakulatok fontosságára. Covasna és vidéke gazdátársadalmának a megszervezését dr. Bodor Géza vette kezébe, akinek a munkája rövidesen eredményre is vezetett. Január 5.-én már meg is tartja a Szövetkezet alakuló gyűlését és azonnal munkába is fog. Dr. Bodor Géza már több alkalommal bizonysgát adta páratlan vezető képességének, hisszük, hogy az új szövetkezet a keze alatt eredményes munkát fog kifejtetni.

A szerelem mindent legyőz. A szerelem hatalmának érdekes példáit olvashatjuk a „Szerelm mindent legyőz” című cikkben; amely *Tolnai Világlapja* legújabb számában jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekes cikket, pompás folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerű képsalagban.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Életfelfogás.

Egy kissé messziről kezdem elmélkedésemet. Arról szeretnék szólni, hogy milyen jelentősége van az ember életnézetének, világfelfogásának sorsa alakulására nézve. Az ember életfelfogásának alapjában kétféle színezete lehet. Az ember életfelfogását vagy a hitetlenségnek, reménytelenségnek árnya, vagy a hitnek, Istenbe vetett reményének derűje hatja át. Hitetlen ember az, aki mindennek csak a sötét, ijesztő oldalát tekinti, aki mindenben csak a halált, a rothadást látja. A reménytelen, hitetlen lélek az élet minden változásában, küzdelmében csak azt érzi, amiről a Prédikátor könyve beszél: Hiábavalóság. minden hiábavalóság. Természetes dolog, hogy akinek az élet minden törekvésére, küzdelmére, feladatára nézve csak ez a felelete, az olyan ember minden alkotására nemcsak saját maga képtelen, de környezetében is megfagyasztja a lelkesedés nyíló elhatározásainak virágait. Veszedelemes betegség azért a pesszimizmus sötét színével áthatott életfelfogás, amely nemcsak egyeseknek, de nemzedékeknek életét sorvasztja el. Ez a magyarázata annak, hogy a mély titkokba betekintő költői lélek, Dante, az ilyen lelkeknek a pokolban jelöli ki a helyet. Egy másik világhírű költő, az emberi léleknek nagy ismerője, Shakespeare, szintén többször rajzolja megdöbbentő színekkel a pesszimista lélek összehasonlását. Többször mutatja fel megrázóan, hogy a meghasonlott reménytelenség miképp sodorja a szerencsétlen emberi lelket a vergődő kétségbeesés szakadécai közé, juttatja oda, hogy mindenben és mindenkiben kételkedve végül is önmarcangoló fájdalomában nem lát más megoldást élete számára, egyedül csak a halált. Atheni Timon című darabjában például megrázó színekkel mutatja föl, hogy a barátjaiban csalódott, önmagával meghasonlott Timon, hogyan jut el a teljes reménytelenség állapotába, amikor nem tud bizni semmiben és senkiben. Példázom, — mondja Timon a tolvajlást. — Tolvaj a nap

S vonzása a tág tengert fosztogatja:
Főtolvaj a hold, a nap eleseni
Halvány világát:
A tenger hinárja tolvaj,
Sós könnyé olvasztván a holdat:
Tolvaj a föld, a köz ganójból órzott
Trágyával éltet és szül, Tolvaj mind
Törvény. Neked fék s ostor nyert erejé
Lop szabadul. Ne szeresd egy a más.
Egymást rabold.

Lehet-e élni, dolgozni ilyen meghasonlott ilyen sötétben látó, kétségbeesett, reménytelen lélekkel?

Ezek a megfontolások hoznak el most az ahhoz, amit tanulságképpen mondani kívánok. Hangsúlyozni akarom azt, hogy népünknek alig lehet igazabb jöltevője, mint az, nagy megpróbáltatások közé helyezett nép szívéből ki akarja üzni a hitetlenséget és reménytelenséget. Aldott mindenki, aki Isten adta tehetségével a halálnak és a pusztulásnak látomásaitól elfordítani és örökkévaló szépségek és ígéretek meglátására odaverelni kívánja a lelkeket. Aldott a költő, aki a halál és a pusztulás felett meglátja az igazság és szeretet világának győzedelmét, kétségbeesett népe szívébe beledobja az élet ret tüzét: Még jönni fog, ha jönni kell a jobb kor, mely után buzgó imádság epe százazrek ajakán. Aldott a művész, aki a csetjének, akár hangszerének, akár vésőnek hatalmával elfordítja a tekinteteket élet rútságainak látásától és megmutatja embernek a világban rejtőzködő szépség hatalmát, karjára veszi a beteg emberi lelket és fölemeli az örökkévaló igazságok és szépségek mennyei harmoniájának meglátásához.

Reánk nézve életkérdés, hogy a mi életfelfogásunk a hit és szeretet erőivel átszínelt reményteljes, bátor életfelfogás legyen. El kell vigyáznunk irodalmunkra s megválogatnunk a lelki cledelt, amellyel táplálkozunk.

Mulattató

EMLÉKEZÉS.

Emlékszem, mintha most volna,
Egy letűnt, régi időre . . .
Kint jártam édesapámmal
Szép tavasszal a mezőbe.

Szelíden sütött le a nap,
Életre hívta a mezőt.
Lenge szél fúj. Pacsirta szólt.
S még hó borította a tetőt.

Fenn egy-egy felhő borongott,
Mint bánat megtört szív felett.
S én szegény, beteg apámmal
Tovább sétáltam, mint gyerek.

Fölém hajoll, ekkép szólott:
Fiam! itt hagylak nem soká,
Fogadd búcsú s intő szónak,
Mit most szivedre köt apád.

Erőm hagy el, meghalok. Fáj,
Hisz nem nevelhetlek tovább.
De higgy, bizzál Istenben. Ő
Megsegít, gondja lesz reád.

Légy hű, s derék! Sors bárhova
Hivna, sodorna tégedet,
Mások kárára soh se törj,
Őrizd meg a becsületed!

S habár rövid az életút
A hosszú s nagy próbák felett
El ne csüggedj! Be ne szennyezd
Legősibb örökségedet.

Mindenre jól emlékezem.
Szegény megboldogult apám
Ezeket kötötte reám.
S én járok híven nyomdokán.

Vass Dénes, kispazda.

Mikor diák, mikor király.

Mátyás király udvarában sok iródiák
igozott.

Beállit egyszer Görbefái Görbe András
tokoshoz Zemplénbe egy fiatalember s
szól:

— Az én nevem Nagy Márton; iródiák
gyok a király udvarában; szállást kérek
y éjszakára.

Görbe András uram sokat hallott már
ról, hogy Mátyás király áruhában járja
ba az országot és hogy nagyobbbrészt iró-
diáknak adja ki magát.

— Engem nem teszel bolonddá, — gon-
dolta.

Azután nagy szivességgel szólott:

— Isten hozta kegyelmedet, Nagy Már-
ton uram! Tessék csak befordulni, mintha a
házát látta volna.

Azután a kocsisának kiáltott:

— János, sétáltasd be azt a lovat a szo-
bába. Dunnát rakj alája, legfinomabb zabo-
tás eleje. Te pedig költözködjél ki addig az
állóba.

— De, uram — szólott a diák, — nem
való paripa szobába, se dunna alája; zabnak
a szalmája is megteszi.

— Azt csak tessék rám bizni, — felelt
Görbe András uram, — tudom én a tisztes-
séget.

Beültette a diákokat a legfényesebb szobá-
jába. Ökröt vágatott, nyulat lövetett, drága
és jó, ezüsttányérokra rakta eléje. Ő maga
pedig se nem evett, se nem ivott, hanem szol-
gált az asztalnál s akármit beszélt neki a
diák, mindenre csak azt felelte:

— Tudom én, mi a tisztesség!

Nagyot nevetett Mátyás király, mikor
egy hét mulva megtudta, hogyan vendégel-
ték meg az ő iródiákját.

Néhány nap mulva, mikor ő járt diák-
ruhában, ő is beállitott a Görbe András por-
tájára.

— Hopp, itt vagyok, — szólott a király.
— Szilágyi Mátyás a nevem.

— Dejszen, engem nem teszel bolonddá,
— Gondolta Görbe András — kössétek a lo-

vát az istállóba, adjak zabszalmát eléje. A diákok pedig feküdjék a kocsis szobájába.

Azután jelentős pillantást vetett Mátyásra és így folytatta:

— Nekem is van ám eszem: minden diák nem király. A szomszédjaim legalább nem nevetnek rajtam, mint a multkor, mikor egy diákokat királynak néztem.

A kocsis jól tartotta a diákokat. Együtt ettek, ittak. Másnap korán hajnalban így szólt a diák a kocsishoz:

— Nini, majd elfelejtem, levelet is hoztam az uradnak.

Görbe András nagy csudálkozással olvasta:

Parancsolom jó hivemnek, Görbe Andrásnak, hogy azonnal keljen utra János-sal, a kocsisával együtt és jöjjön Budára. Beszédem van vele.

Mátyás király.

— Hozd ide hamar azt a diákokot! — kiáltott Görbe András. — Hadd tudjam meg tőle, mit akar a király.

János kereste is a diákokat de már az akkor eltűnt a lovával együtt.

Két hét muva felkocogott Görbe András a budai várba.

A király várta az udvaron. Fényes skófiomos ruhába volt akkor öltözködve.

Görbe András háromszor is meghajolt, míg eléje érkezett.

— Eljöttem, — szólt felséged parancsára.

Hirtelen megakadt a szóban és eszmélve, ijedten nézett a királyra.

A király a szolgákhoz fordulva szólt:

— Kössétek a lovát az egyik szobám jó puha dunyhákat rakjatok alája. Ő is tett a lovammal, mikor a diákom járt rajtam.

— Uram, király, — szólott nagy örömmel Görbe András.

Azonban csakhamar elhült, mikor a király így folytatta:

— János kocsis az én vendégem; öntök tésztét diszruhába és vezessétek az asztalomhoz. Görbe András uramat pedig helyettesítétek el a kocsisomnál.

Görbe András úgy szédelgett, hogy nem tudott a lábán állani.

— Ej, ej, Görbe uram, hát így megfált maga engem, — szólott a király. — diákokkal úgy bánj, mint királlyal szoktam velem pedig úgy, mint diákokkal szokás.

— Felsőges uram, — felelt verejtékezően Görbe András, — hogy tudná azt az ember, hogy felséged mikor király!

— Nemosak arra kell ám nézni, mikor vagyok király, — szólott Mátyás nevetve, — hanem arra is, hogy mikor vagyok diák.

És Görbe András a kocsisával együtt megvendégelte, azután pedig gazdagon ajándékozva eresztette haza őket az udvarból.

Gárdonyi Géza

Apróságok Adomák

Hogyan védekeznek a benszülöttek az anyósok ellen?

Ugy látszik az anyóskérdés a természetű népeknek is sok gondot okoz. Egy francia utazó most tért vissza Franciaországba afrikai utazásról. Utazásélményeiben leírja, hogy Közép-Afrika vad helyein érdekes benszülött néptörzset talált: A törzs ötszáz lélekből áll és a törzs tagjai legnagyobb békeségben és nyugalomban élnek egymás között. A veszekedő és erőszakos anyósokkal szemben

gyökeresen járnak el. Az ilyen anyósok számára lakatot tesznek. Az utazó megállapította, hogy amikor ottan járt, hét lakatotolt száju anyós volt a közösségben.

Zajtalan repülőgépet találtak fel.

Egy amerikai repülőgép gyárában olyan repülőgépet szerkesztettek, amelyiknek a motorjai teljesen zajtalanul működnek. Az újfajta repülőgép szabadalmát máris több repülőgépgyár szerezte meg. A zajtalanul működő repülőgép-motornak óriási jelentősége van, különösen a hadirepülőgépeknél, mert a zajtalan motorral felszerelt hadirepülőgépek észrevétlenül támadhatják az ellenséget.

Pontos meghatározás.

Bíró a panaszoshoz:

— Szóval a verekedés alkalmával elvesztette két fogát.
— Nem vesztettem el, bíró.
— Hogyan? — feleli a panaszos.
— hiszen első kihallgatásom alkalmával ezt vallotta.
— Valami tévedés lehet a logban bíró ur, mikor úgy kiűtötték a két fogamat, mert vesztettem el azokat, mert nyeltem, — feleli a panaszos.

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt. (orvosi tanácsokért 30 lejt), könyvebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek a választ lapunkban adjuk meg.

N. M. Sánmieláus. A levelében részletesen leközölt ügy iránt nevezett pénzügyintézetnél érdeklődünk és megállapítottuk, hogy a befizetett összegek valóban konverzió alá esnek. A Földhitelintézet ugyanis azért nem tudott megalakulni, amit Ön levelében is közöl. A befizetett összegek azonban nem letétként voltak kezelve és így azokra is vonatkozik a konverziós törvény által kényszerűen keletkezett értékcsökkenés. Csak azt tanácsolhatjuk, hogy a nevezett pénzügyintézetnek az ajánlatát fogadja el.

V. M. I. Borsa. Fehérneműből a penészfoltot eltüntethetjük, ha 16 gramm szalmiákpórt elkeverünk 65 gramm konyhasóval és ezt egy liter vízben feloldjuk. A fehérneműt gyepre vagy más napon helyre terítjük, a foltokat ezzel a folyadékkal megnedvesítjük és napon szárítjuk. Addig ismételtjük, míg a foltok eltűnnek. Utána alaposan kimoszuk.

K. I. Bal szeme látózavarának oka lehet úgy a megállapított vérbaja, mint a bevallott mértéktelen borsfogyasztás. Nem írja, hogy szemorvossal vizsgáltatta-e meg magát?, mert fontos, hogy az u. n. szemtükrözést megejtésük

Erre azért volna szükség, mert mint írja, a vérbaj elleni injekciók után még rosszabbul lát. Az nem számít, hogy reátekintésre semmit sem látnak a szemén, hogy az tiszta, stb., mert a szemtükrözésnél a szemfenék vizsgálata a döntő. Másfelől pedig a nagyítóval való vizsgálat a szaruhártyán, vagy a szemlencsén olyan elváltozásokat is feltűnethet, amit laikus szabad szemmel semmiképp sem láthat meg. Ha szemorvos vizsgálta meg, úgy az általa megszabott kezelésnek bátran alá vetheti magát, mert szeme javulni fog. **Dr. G. E.**

Szenvedő nő. A tanító úr által előadott levélbeli panaszok arra engednek következtetni, hogy a mirigydaganatok tulajdonképpen idősült mirigygyulladások, nem pedig valamely rosszindulatú képződmények. Emellett szól az, hogy régen keletkezett a baj és több helyen el is mult. A bal oldalbordák között keletkezett kelés függetlenül jött létre a mirigyduzzanattól. A bal mellben lévő két mirigydaganat sorsáról nem tudok pontosan nyilatkozni, ezt látni kellene. Jó volna, ha bőralatti injekciókban kaphatna a beteg „Robin“-féle „mieleársi-

tol injectable“-t és azonkívül másodnaponként izomba cholibiolt (előállítja a Laboratoires Robert & Carrière). A 2 gyógyszer kezelésével mirigyduzzanatokat sikerült több esetben eloszlatoom. De az emlőesomókat jó lesz orvosnak megmutatni, mert hátha azok csak emlőmirigy-esomók? Az ajánlott kezelés persze csak akkor volna lehetséges, ha orvossal rendelkeznek és a gyógyszereket be tudnák szerezni. **Dr. G. E.**

Régi előfizető. Ha betegségében valóban rheumatikus eredetű (amihez orvosi megállapítás szükséges), kitünő eredményt érhetne el a nemrég engedélyezett olasz gyártmánnyal: a Salitinol „Galeno“ injekciókkal. Van ez kecskésben is, ugyanaz a neve. De az injekció hatása gyorsabb. Farkában még kénmáj fürdőket is megpróbálhatna, 100 gr. elég egy fürdőre. Étrendjében csak a sok hus és az erősen fűszeres ételek kerülendők. Alkoholos italok, főleg nagyobb mennyiségben, a fájdalmakat fokozhatják. Amennyiben lehetséges (a foglalkozás!) a felkart védeni kell melegebb ruhával, a téli hónapokban, különösen a nedves, havas-esős időben. **Dr. G. E.**

Hány százezer juh elpusztult volna már,
ha nem lenne

DISTOL-EXPRESS

Hála a tudománynak, fel van találva,
tehát használjuk, és csak

DISTOL-EXPRESS-t

kérjünk, mely csak ezüst felírással valódi!

Szerkesztői híreink

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

R. B. Eliseni, K. M. Vaida-Camaras, P. I. Voivodeni, M. A. Luca, L. A. Aita-Mare, Sz. G. F. Pancisoara, B. M. Peteni, id. K. A. Fernic, H. K. Bicsad, D. D. né Cernatul de jos, P. E. Hadarenii.

„Előfizetőinkhez!” A második naptárexpedíciót a napokban megkezdjük s ez alkalommal azon előfizetőink részére küldjük ki a naptárt, akik az utóbbi időben fizettek, vagy pedig hátralékukat rövideesen beküldik. Naptárkészletünk még tart, tehát azok, akik legkésőbb január végéig beküldik hátralékukat, a könyvnaplót részükre megküldjük. Természetesen a befizetés sorrendjében, vagyis aki hamarabb küldi be a pénzt, annál hamarabb jut naptárjához.

Egyben köszönelünket fejezzük ki azon előfizetőinknek, akik az újévben új előfizetőket jelentettek be. A beérkező levelekből láttuk, hogy régi előfizetőink mennyire ragaszkodnak lapunkhoz s azok, akik új előfizetőket jelentettek be, szinte sajnálattal kösölték velünk, hogy nem tudnak több új előfizetőt bejelenteni, azonban minden igyekeztük arra irányul, hogy később ismét gyarapítsuk előfizetőink számát. Felkérünk tehát minden előfizetőt, hogy lapunk megerősödése érdekében új előfizetőket bejelentésével tegyenek segítségünkre, s ne csak a könyvajándékot tekintsék a gyűjtők, hanem mint lapunk barátai azzal a nyugodt érccsel lehetnek, hogy elég tettek lapunk, illetve magyarságunk érdekében. Ha minden előfizető egy új előfizetőt jelentene be ezzel a legnagyobb szolgálatot tennék magyarságunknak, és lapunknak.

N. Zs. Arad. A „Magyar díszítés” alapformái, valamint a „Székely dalok és dallamok” füzet alakban nem jelent meg. Lehetséges azonban, hogy arra kerüljön, amelyről olvasóinkat lapunkban annakidején értesítettük

F. A. Dopca. Mintán kérését teljesítettük, kérjük a hátralék kiigyezelését.

Sz. I. Az örökösödési leltárt több példányban kell felvenni. Az eredetinek a másolatát feltétlenül be kell adni a pénzügyigazgatóságához, mert különben a hagyatékot kétszeres illetékekkel róhatják meg.

N. J. Logig. Köszönjük szíves jókívánságait és az új előfizetőt. Jólesik, ha látjuk, hogy előfizetőink munkánkat szeretik és megbecsülik.

yl. Folyékony, élvezetes módon ír, de történeteit nem tudja művésziessé megszerkeszteni. A negyvennyolcas történet utolsó jelenetét jól írta meg, de odáig zavarosan fejlődik a dolog. Mindamellettt érdemes tovább kísérleteznie, a gyakorlat majd meghozza a sikert.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: J. A. Turulung 150, K. A. Oradea 500, Sz. K. Eliseni 300, S. P. Alungeni 638 (r. 1935 dec. 31-ig), N. I. Santimreiu 225 (r. 1936 jul. 1-ig), H. F. Ghindari 150, (r. 1936 okt. 1-ig), K. P. né Checia 450, Ferendia-ról: B. I. 150, L. J. 150, Sz. M. 600, özv. B. D. né Ooland 85, B. K. né Cornești 85, Satmar-ról: G. E. 40, A. S. 150, P. S. 150, S. A. 85, B. Zs. 150, D. K. 85, B. E. 85, V. I. 85, T. A. Dopca 150, Petresti-ról: ifj. M. J. 150, R. I. 75, Silindru-ról: B. H. S. 500, M. B. I. 150, Sanislau-ról: ifj. Cz. J. 150, A. Gy. 150, F. I. 150, M. F. 150, S. A. Otelec 150, D. D. Criseni 150, F. S. Ludus 150, K. M. Tiream 422, Cz. J. Sanislau 600, V. Gy. Mailat 150, B. K. Aricsul do Padure 300, Sz. J. Baita 305 B. G. Sintereag 235 (r. 1935.

jul. 1-ig), özv. F. J. né 150 és D. P. 150, Doboseni (r. 1935. dec. 31-ig), D. F. Uilacul Siml. 569, Gy. K. Diosig 510, V. B. Cubuleut 845, P. M. Odorheiu 150, (r. 1934. dec. 31-ig), Gy. A. Alba Iulia 155, J. M. Baciou 1420, K. V. P. Besineu 150, S. F. Zerind 150, (r. 1933. dec. 31-ig), Fogy. Szöv. Ant. 1200 Lej.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Keresek 700—800—930 jókarban levő eséplőt Cluj-tól 60 km. körzetben. Hirsch Lipót Suatu, ju. Cluj címre levelezőlapon kérek ajánlatot.

Eladó 15 HP Langen és Wolf motor, 1200 1/2 MAV eséplő szekrény felszereléssel. Cim: Targu Mures, Str. I. G. Duci 119. Soós János Gazdaköri elnök.

Vincellériskolás, gyümölcsészetben szakképzett, gyakorlatlan középkoru, nőtlen református könyvelő márc. elsejére felvételt. Okmánymásolatok, személyi adatokkal, igénymegjelöléssel küldendők: gr. Degenfeld M. Arduat, jud. Satumare.

Fajtiszta - Fajazonos szavatolt csiraképeségű eredeti Erfurti, Hollandiai és Dániai

Füzelék
Zöldség
Virág
Fű és
nemeselett
Takarmany
és Répa

MAGVAK

„ERFURT” Salamon & Stefan

magtermelés és
magkereskedés

CLUJ, PIATA MIHAI-VITEAZUL.

Legkisebb rendelést is azonnal postázzuk!

Arjogyzák ingyen!

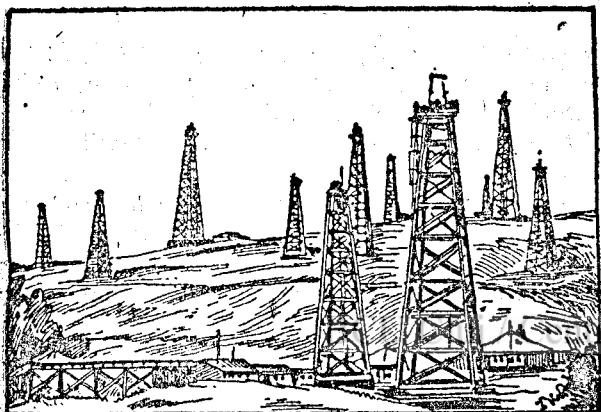
Petroleum-háboru.

Régebben azt mondták, hogy a háboruhoz három dolog szükséges: pénz, pénz és pénz. Az utóbbi évek háborus eseményei ezt a mondást bizonyos tekintetben megcáfolták, vagy legalább is módosított formában öltöztették. Ha az utóbbi évek háborúságait és nemzetközi ellentéteit vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy csaknem minden esetben a viszály okozója a petroleumhiány vagy valamely vidéknek kőolajban való gazdagsága volt. Az ilyen területekért ugyanis nagy versengés folyik a nagyhatalmak között. A most folyó olasz-abesszin viszály is minden tekintetben igazolja ezt, sőt még ezen túlmenően azt is, hogy a háboru folytatásához a legszükségesebb anyag a kőolaj. Ugy látszik, pénzt ma már a háborura könnyebb előteremteni, mint a háboru viselésé-

hez szükséges kőolajat. Ezen nem is lehet csodálkozni, mert a háboru is gépek után folyik manapság. A repülőgépek, autók és hadikocsik hajtása benzinnel vagy nyersolajjal történik, ezeket az anyagokat pedig a kőolajból nyerik. A petroleum-kérdés felszínre vetődése az olasz-abesszin háboruval kapcsolatban érdekes fejezetét jelenti nemcsak ennek a háborunak, hanem az emberiség történetének is. Az történt ugyanis, hogy Olaszországot a nagyhatalmak azzal akarták a háboru gyors befejezésére kényszeríteni, hogy gazdaságilag elszigetelték és rövidesen életbe akarták léptetni azt a megtorló rendszabályt, hogy egy ország se szállíthasson kőolajat Olaszországba.

A terv azonban megbukott, még pedig azért, mert Amerika kijelentette, hogy minden megtorló intézkedés ellenére el fogja látni Olaszországot kőolajjal és a kőolaj termékeivel. Amerikának ezen az eljárásán nem is lehet csodálkozni, hiszen Amerikában oly sok petroleum-forrás van és azokból olyan bőségesen ömlik a kőolaj, hogy sok helyen valóságos patakokban folyik a drága kincs. Érthető tehát, hogy Amerika nem akar a saját olajába belefulladásra és ezért tovább is szállítani fog petroleumot Olaszországnak.

Más kérdés aztán, hogy politikailag ez milyen bonyodalmakat fog előidézni? Mindenesetre Amerika elég hatalmas és erős arra, hogy elhatározását keresztülvigye, sőt ha kell kikényszerítse. Így lehet, hogy az egész veszedelmesnek látszó ügy szépen le fog csendesedni és Olaszország elkönyvelhet egy olyan sikert, amit Amerika petroleumban való gazdagságának köszönhet.

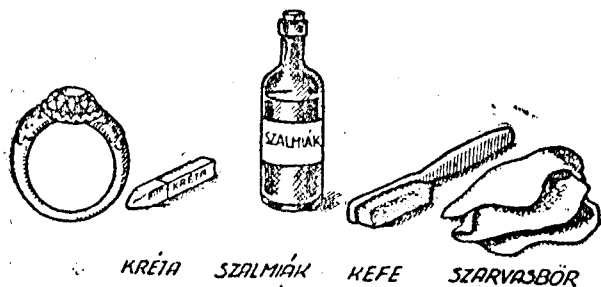

Petroleum kútak Amerikában.

Tanuld meg!

Hogyan tisztítjuk a gyűrűket?

Az élköves gyűrűket minden piszkos munkánál le kell venni. Ha mégis összepiszkolódna a kövek, gyenge szalmiák oldattal keféljük le azokat. A szárítás fűrészpórral történik. Nagyon jól lehet tisztítani az élköves gyűrűket a következő módon. Krétaporból és szalmiákból pépet készítünk. A pépet a gyűrűre kenjük. Azután a tisztítandó gyűrűt szarvasbőrrel gyengén átdörzsöljük.

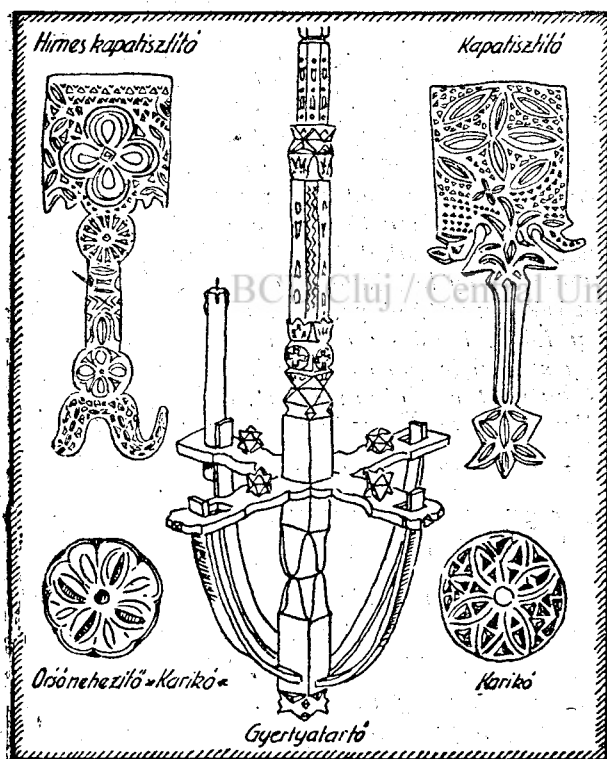
Hogyan akadályozzuk meg az ablaküvegek befagyását?

Különösen gőzös levegőjű szobákban télen nagyon kellemetlenné válik az ablakok befagyása. A jégvirágos ablakon nem lehet átlátni és a szobában félhomály uralkodik. Az ablaktáblák befagyását a következőképpen akadályozzuk meg. Langyos vízbe glicerint vegyítünk el. Ezzel az oldattal kívül belül bekenjük az ablakszemet. Még biztosabban védekezhetünk úgy, ha az üvegtáblákat kívül-belül egy rész glicerin és 26 rész borszesz vagy denaturáltszesz keverékébe mártott bőr darabbal dörzsöljük be.

Hogyan tisztítjuk a befagyott ablaküvegeket?

Egy liter meleg vízben maréknyi konyhasót oldunk fel. A meleg sósvízbe rongyot mártunk és azzal a jégvirágos ablaküveget addig dörzsöljük, amíg a jég azon megolvad. Akkor az üveget hirtelen száraz ronggyal letöröljük.

A Magyar Nép jó lesz, szép lesz,
Méltó lesz, mit hord, a névhez,
Am csak úgy, ha egybekötte
A magyar nép áll mögötte.

A magyar díszítés alapformái.

Ma! számunkban egy díszesebb gyertyatartót mutatunk be; láthatjuk milyen ügyesen helyezik be a gyertyát, a tartó karban egy négy-

szögletes lyukat vágnak és a középső főtartó léc-
hez erősített vékony hajlékony faabroncs tartja
a karban egyenesen; igen gyakran a hímes dísz-
tést festeni is szokták, ami rendkívüli díszes
hatást ad a gyertyatartóknak.

A leányoknak legény kedveseik hímes kapa-
tisztítókat, orsónehezítő „karika”-kat ajándé-
koznak, a nemes vetélkedés valóságos iparművé-
szeti remekeket állít elő, mint azt a ma bemu-
tatott tárgyainkon is láthatjuk.

— Vigyázzon Erzsi, megfázik a szive.
— És a nagyságos úr nem fél, hogy meg-
fázik az esze?

